

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2022-01-26
Besvaras senast
2022-02-02 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:914 Tillgång till läkemedel mot covid-19 inom öppenvården

Den nya varianten på coronavirus, omikron, har medfört den största utbredning av samhällssmitta som vi har sett under hela pandemin. Som en konsekvens av den höga samhällsspridningen ser vi dessvärre återigen att äldre personer som bor på särskilda boenden också drabbas. Det är allvarligt, och även om det nu finns tillgång till skyddsutrustning liksom vaccin så räcker det inte för att fullt ut skydda dem som bor på särskilda boenden. Äldre i så kallat ordinärt boende verkar också drabbas i högre grad när samhällssmittan är så omfattande.

Undertecknad har tidigare frågat socialministern (2021/22:534) vilka åtgärder hon och regeringen har vidtagit eller avser att vidta för att godkända läkemedel mot covid-19 ska vara tillgängliga i den svenska hälso- och sjukvården. I sitt svar angav socialministern: ”I syfte att långsiktigt säkerställa tillgången till aktuella läkemedel har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla arbetet för ett samlat statligt ansvar för försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvårdsområdet vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt i krig. Uppdraget innebär en långsiktig kunskapsstödjande roll. I detta ingår bland annat samordning, kartläggning och upprätthållande av ett robust system i försörjningskedjor av läkemedel och medicintekniska produkter. Fokus är framåtsyftande arbete för att motverka att brist uppkommer.”

Läkemedelsutvecklingen går glädjande nog snabbt framåt, och det finns nu godkända läkemedel för covid-19 som kan ge viss behandlingseffekt i olika faser av sjukdomsförloppet. Då är det som ministern påpekar viktigt att försörjningskedjorna är robusta, men slutmålet måste också säkerställas – att de aktuella läkemedlen kommer alla patienter som kan ha nytta av dem till del. I Sverige är dock de aktuella läkemedlen hittills endast tillgängliga via rekvisition för behandling av personer som vårdas för covid-19 på sjukhus.

Vilka läkemedel som bör användas för en enskild patient bedöms av den medicinskt ansvariga läkaren. Det är bra att läkare har möjlighet att göra denna bedömning inom slutenvården. Men med tanke på den utbredda samhällssmittan finns det sannolikt också personer som inte är inlagda på sjukhus som skulle kunna bli hjälpta av de läkemedel som nu finns tillgängliga mot covid-19, inte minst äldre personer som är i riskgrupp och vårdas för covid-19 i ordinärt eller särskilt boende.

Jag vill återigen understryka att det är en medicinsk bedömning som avgör

vilka patienter som ska behandlas med specifika läkemedel. Men det är olyckligt om det finns administrativa hinder som hindrar en läkare från att förskriva ett läkemedel som han eller hon bedömer skulle vara verksamt för en patient inom öppenvården.

Baserat på detta och att socialministern tidigare har betonat vikten av att motverka brist på de aktuella läkemedlen önskar jag ställa följande fråga till socialminister Lena Hallengren:

Vilka åtgärder är ministern villig att vidta för att säkerställa att de tillgängliga läkemedlen mot covid-19 kommer alla patienter (det vill säga inte enbart de patienter som vårdas inom slutenvården) till del som efter medicinsk bedömning anses kunna ha nytta av behandlingen?

.....

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck